

Arengud teadushuvihariduses 2013-2017

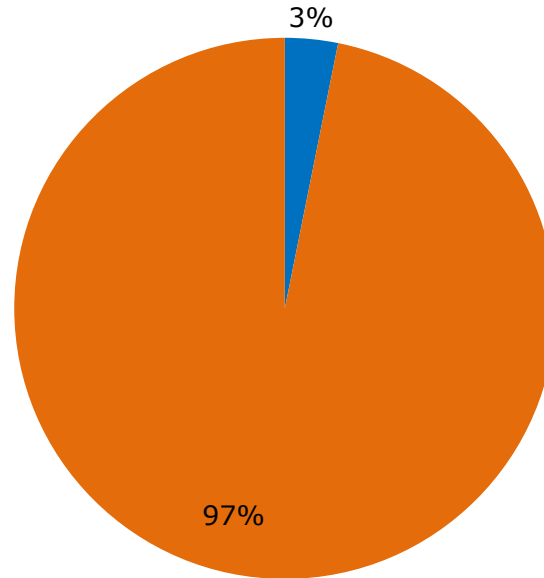
22. november 2017, Balti jaama paviljon

Terje Tuisk
terje.tuisk@etag.ee

Miks Eesti teadusagentuur üldse tegeleb teadushuviharidusega ja mis seis oli 2013

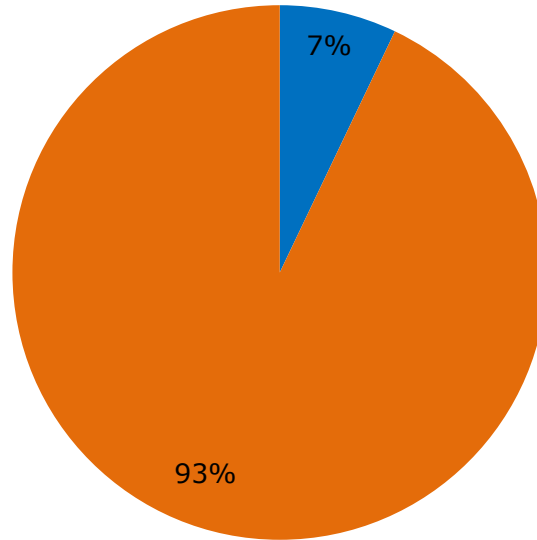
- TeaMe programmi tellimusel 2013. aasta alguses valminud uuringu „Teadust ja tehnoloogiat populariseerivad tegevused Eestis“ järeldused:
 - Eestis on teadushuvi tekitavaid tegevusi rõõmustavalt palju;
 - teadushuvihuvi süsteemset edasiarendamist võimaldavaid tegevusi napib;
 - loodusteaduste ja tehnoloogia valdkonnas on koolivälise regulaarse tegevuse võimalusi vähe.
- Sama olime näinud 2012/2013 õppeaastal tehtud üldhariduskoolide teadushuviringide monitooringust ja EHISe huvikoolide andmetest
- 2013. aasta sügisel toimus esimene teaduskommunikatsioonikonverents teemal: „Anname teadushuvile võimaluse“
 - kus esmakordselt kasutati terminit „teadushuviharidus“
 - kus esmakordselt nii suure audotooriumi ees valdkonna probleemidest räägiti
 - mille arutelude käigus üles tõstetud probleemide alusel valmis programm TeaMe+

Huvikoolides õppijad 2012 (EHIS)

■ Loodus ja tehnika
■ Kõik muu

Huviringid üldhariduskoolides 2012 (ETAg)

- Loodus ja tehnika
- Kõik muu

Mis vahepeal toimunud on (1)

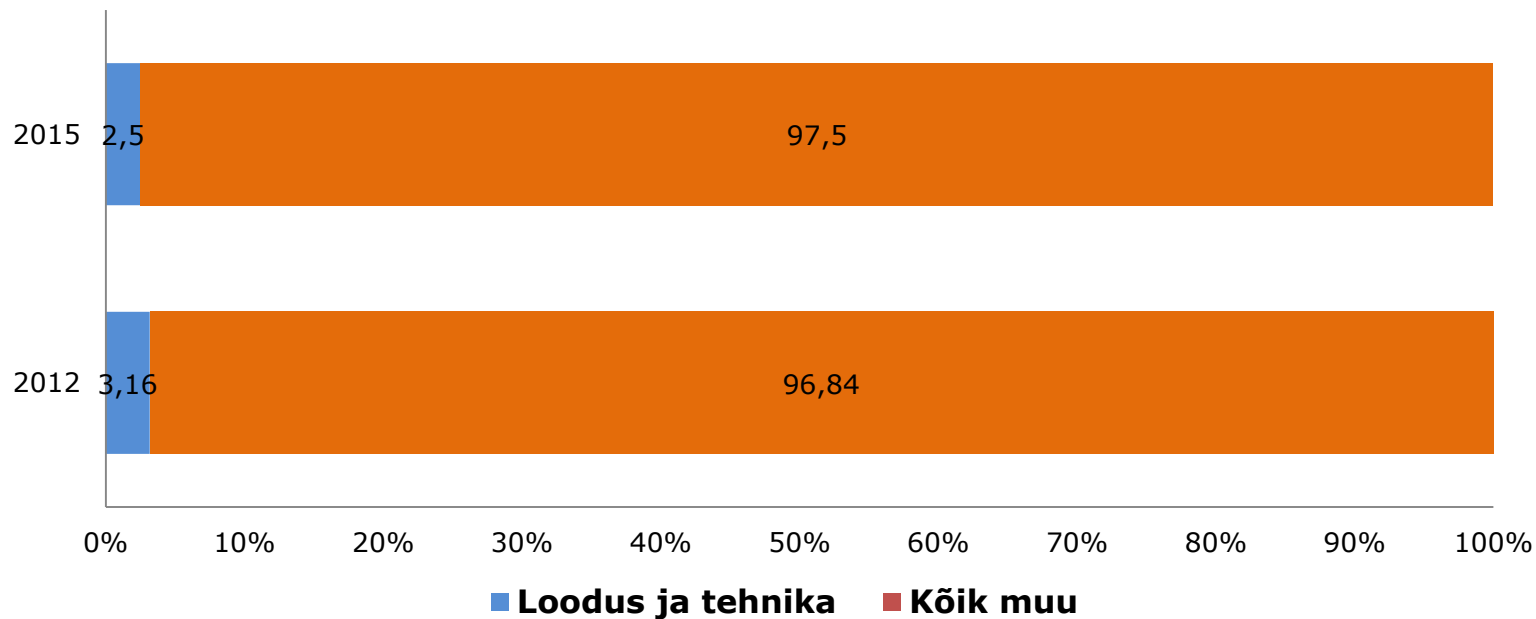
- 2014 jõudis LTT huviharidus riiklikesse strateegiatesse:
 - 2014 käivitunud strateegia „[Teadmistepõhine Eesti 2014-2020](#)“ toob LTT huvihariduse arendamise väljaolulise teemana teaduse populariseerimise juures
 - 2014 käivitunud [Eesti elukestva õppe strateegia 2020](#) - LTT huvihariduse võimaluste laiendamine üks tegevusest töötajate ettevalmistamisel majanduse kasvualdkondades
- 2015 – algas [TeaMe+](#), mille oluliseks osaks on [Teadushuvihariduse](#) arendamine
 - valmivad mitmed metoodilised materjalid;
 - valmivad näidisõppekavad;
 - tehakse koostöö ülikoolidega huvihariduse juhendajate kursuste avamiseks jpm.
- 2015-2018 - Eesti noorsootöö keskuse [kohalike omavalitsuste koostöögruppide tegevussuund](#)
- 2016 - [Teeme+ avatud taotlusvoor](#), kus pool vahenditest läks uute teadushuviringide avamise toetuseks (rahastati 12 huviringitaotlust)
- 2016 - loodi [Teadushuvihariduse Liit](#)
- 2017 - avati portaal [huviring.ee](#) – teadushuviringide veebiandmebaas (täna üle 200 ringi)
- 2017 - [Riiklik huvitegevuse täiendav toetus](#), mille üheks fookuseks on valdkonna mitmekesisuse suurendamine

Mis vahepeal toimunud on (2)

Valminud on mitmed uuringud, kus kajastub ka LTT huvihariduse olukord:

- Huvihariduse ja huvitegevuse pakkujad ning noorsootöötajad kohalikes omavalitsustes. Tartu Ülikooli sotsiaalteaduslike rakendusuuringute keskus, 2016 (tellija HTM) (selle üheks sisendiks on ETAgil poolt kogutud koolide huvitegevuse andmed)
 - Kõige rohkem tegeletakse spordiga, kõige vähem matemaatika ja tehnikaga
 - LTT huviringe pakutakse veidi enam väiksema võimekusega KOVides
 - 33,7% uuritud noortest tegeleb huvitegevusega üldhariduskoolis
 - ~3% huvikoolide töötajatest tegeleb LTTga
- IKT-haridusest: digioskuste õpetamine, hoiakud ja võimalused lasteaias ja üldhariduskoolis, 2017 (tellija HITSA)
 - IKT ringe pakutakse igas koolis vähemalt 1
 - Peamised probleemid: vahendite, juhendite, õpetajakoolituse, õpetajate puudus

Huvikoolides õppijad 2012 ja 2015

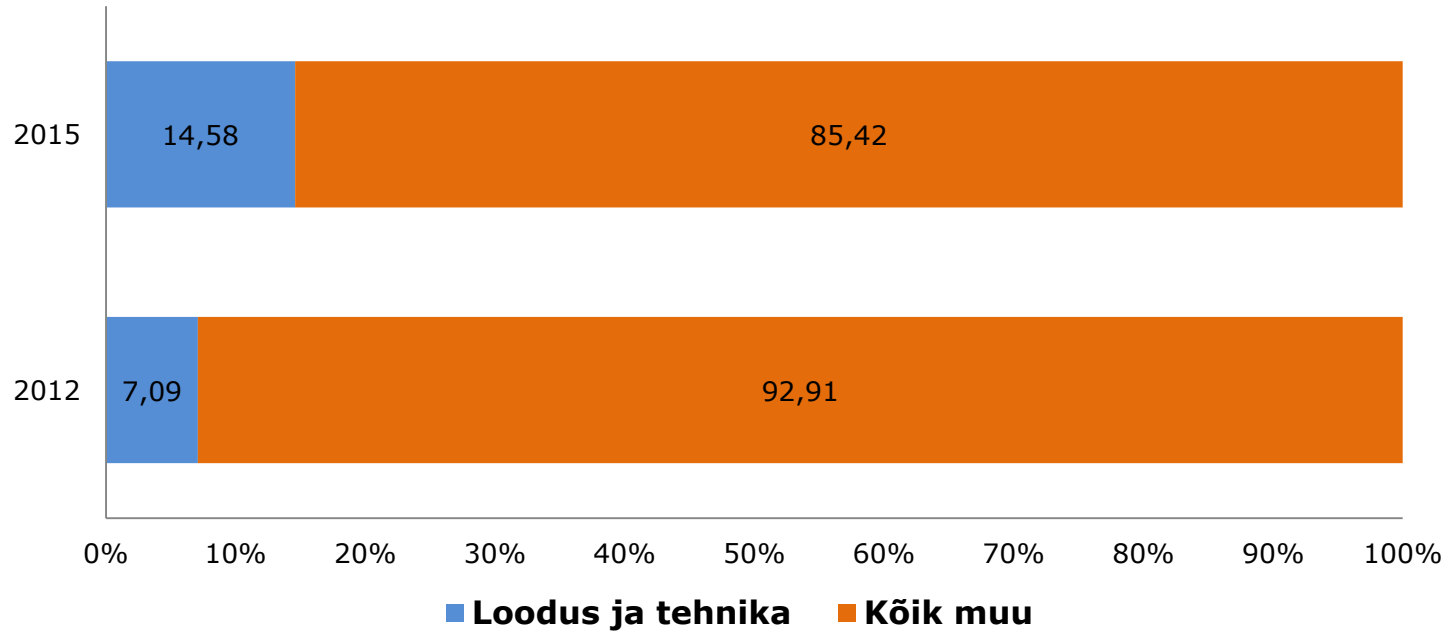

Mis vahepeal toimunud on (3)

Valminud on mitmed uuringud, kus kajastub ka LTT huvihariduse olukord:

- [Noorsootöös osalevate noorte rahulolu noorsootöoga, 2016 \(tellija ENTK\)](#)
 - Rahulolu huviharidusega on väga kõrge, sh loodus&tehnika 97%, huvitegevusega LTT-s 80%. **Sooline erinevus üsna suur – LTTga on rahul 91% tüdrukutest ja 84% poistest**
 - 95% vastanud noortest arvasid, et nad on noorsootöös osalemise käigus midagi õppinud, eriti suurt õpiväljundit nähti huvihariduses
 - mitteosalejatest 20% tõi põhjuseks huvitava tegevuse puudumise
- [Eesti noorte osalemine noorsootöös, 2017, HTM analüüs](#)
 - Huvikoolide arv on viimase 10 aastaga peaaegu kahekordistunud (597 huvikooli), siis LTT huvikoolide arv on täna sama nagu 2008. aastal (22, 3,6%). Enne seda neid statistikas ei eristatud.
 - Üldhariduskoolides osales 2016/2017 õppeaastal LTT huviringides 17% ringides osalevatest noortest

Huviringid üldhariduskoolides 2012 ja 2015

Väljakutsed, mis endiselt õhus või uued (1)

Üldised

- Riiklike andmete puudumine – järelikult puudub ka alus süstemaatiliseks analüüsiks. Vaja oleks ühtset infosüsteemi või vähemalt ühtset andmete kogumise formaati.
- Huvihariduse ja huvitegevuse süsteem on ebaselge – iga KOV läheneb ja toetab omal moel, abiks oleks riiklikud prioriteedid
- Transport, eriti maal (KOVide koostöös lahendatav)
- Rahastus, eriti huvihariduse õpetajate tasu erinevus võrreldes üldhariduskoolidega (vajab riigi poolset tuge – näit. lasteaiaõpetajad)
- Koostöö üldhariduskooliga on keeruline:
 - Kooliõpetaja ei mõista, mida huvikoolis pakutakse
 - Koostöö peaks olema koordineeritud osaliselt KOVis (osapoolte kokkutoomine, ühiste eesmärkide seadmine), osaliselt riigi poolt (huvihariduses tehtu üldhariduse õppekava läbimisel arvestamise mudelite pakkumine)

Väljakutsed, mis endiselt õhus või uued (2)

Teadushuviharidusekesksemad

- Kvalifitseeritud ringijuhtide vähesus
- Õpetajakoolituse puudumine – nii täiendkoolitus kui kursused ülikoolides
- Valdkonnas on kokku vähe tegijaid ja vajadused võivad üldisel huvihariduse maastikul marginaalseks jääda
- Teadushuviharidus ei ole homogeenne valdkond – kõigil erialadel on oma eripäraseid vajadused ja väljakutsed
- Teadushuvihariduse nähtavus, kuvand ja seal toimuva kommunikeerimisvajadus

Mis on teadushuvihariduse sees

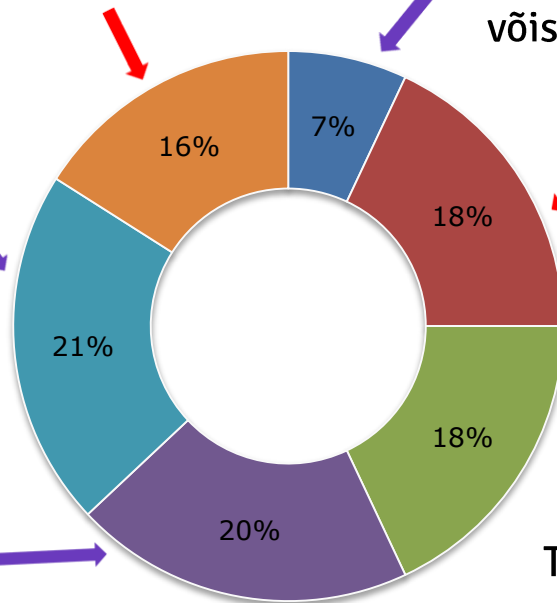
SA Vaata Maaailma
koolitused ja
programmid

TÜ Teaduskooli
õpikojad ja
mitmesugused
võistlused

**NB! See on
14,6% kogu
huvitegevusest**

MTÜ Robotika
koolitused ja
programmid

TÜ Teaduskooli jm
matemaatikavõistlused

- Teadus, füüsika keemia
- Muu loodus
- Matemaatika
- Robotika
- Infotehnoloogia
- Muu tehnoloogia

Anname teadushuvile veel võimalusi!

22. november 2017, Balti jaama paviljon

Terje Tuisk
terje.tuisk@etag.ee